

Zamkowa Kolumna Samochodowa Prezydentów Rzeczypospolitej Polskiej 1922-1939

Termin

- [Wystawy czasowe](#)

Zamkowa Kolumna Samochodowa Prezydentów Rzeczypospolitej Polskiej 1922-1939

wystawa planszowa

4 czerwca-1 września 2022 r.

Ogrody Królewskie (Ogród Dolny)

Jakimi pojazdami przemieszczali się prezydenci II RP? Ile i jakich aut wchodziło w skład Zamkowej Kolumny Samochodowej? Zapraszamy na pierwszą ekspozycję zgłębiającą ten stosunkowo nieznany szerzej temat z historii dwudziestolecia międzywojennego. Na unikatowych fotografiach ujrzymy reprezentacyjne maszyny

w służbie głowy państwa i poznamy od podszewki ich tajniki. Zobaczymy je w akcji podczas uroczystości państwowych i w innych, codziennych i niecodziennych kontekstach.

[Pokaz historycznych aut na Dziedzińcu Wielkim w ramach inauguracji wystawy](#)

Pojazdy, które służyły Prezydentom Rzeczypospolitej Polskiej w latach 1922-1939, wchodziły w skład Garażu Samochodowego Adiutantury Generalnej, a później Kolumny Samochodowej Gabinetu Wojskowego Prezydenta RP.

Adiutantura Generalna Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, przekształcona 7 lipca 1923 roku w Kwaterę Wojskową Prezydenta RP, a 20 lipca 1926 roku w Gabinet Wojskowy Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, była jednym z dwóch urzędów przybocznych głowy państwa. Drugim była Kancelaria Cywilna Prezydenta RP. Obie struktury powstały w końcu 1918 roku jako urzędy przyboczne Naczelnika Państwa Józefa Piłsudskiego. Po wyborze 9 grudnia 1922 roku przez Zgromadzenie Narodowe Gabriela Narutowicza Prezydentem Rzeczypospolitej Polskiej, Naczelnik Państwa przekazał je uroczyście pierwszemu Prezydentowi Odrodzonej Polski.

W latach 1922-1926 Kolumna Samochodowa obsługiwała Prezydenta RP Stanisława Wojciechowskiego podczas podróży krajowych, a także szefów oraz pracowników Kancelarii Cywilnej i Kwatery Wojskowej Prezydenta RP. Służyła też gościom zagranicznym podczas oficjalnych wizyt państwowych. W tym czasie Kolumna Samochodowa posiadała kilka pojazdów reprezentacyjnych, głównie amerykańskiej marki Cadillac z różnymi typami nadwozia oraz samochody osobowe i półciężarowe, wykorzystywane do codziennej pracy.

Po wyborze prof. Ignacego Mościckiego na urząd Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej nastąpiły zmiany strukturalne. Siedzibę Prezydenta RP przeniesiono z Belwederu do Zamku Królewskiego. 20 lipca 1926 roku, w miejsce Kwatery Wojskowej powołano Gabinet Wojskowy Prezydenta RP, w którego skład weszły m.in. dwie wyspecjalizowane jednostki: Kompania Zamkowa i Zamkowa Kolumna Samochodowa. Zamkowa Kolumna Samochodowa początkowo miała dwanaście wozów osobowych, jeden ciężarowy i jeden motocykl, a po reorganizacji w 1928 roku piętnaście osobowych i jeden ciężarowy. W połowie lat trzydziestych XX wieku liczba pojazdów wzrosła do około dwudziestu, w tym reprezentacyjnych: Cadillac, Buick, Rolls Royce i Packard oraz „roboczych”, m.in. Polskich Fiatów.

Samochody reprezentacyjne Prezydenta RP nie miały tablic rejestracyjnych. Zastąpiono je ze znakiem Orła Białego, od 1927 roku specjalnym weksyloidem zaprojektowanym przez profesora Zygmunta Kamińskiego. Do zadań Zamkowej Kolumny Samochodowej należała także obsługa wizyt zagranicznych delegacji, m.in. naczelnika Łotwy Otto Strandmana, prezydenta Estonii Konstantego Paetsa, króla Rumunii Karola II, czy regenta Węgier Mikłosa Horthyego. Zamkowa Kolumna Samochodowa współdziałała z Kompanią Zamkową, zapewniając ochronę Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej.

Autorem scenariusza wystawy jest dr Jan Tarczyński, Dyrektor Centralnej Biblioteki Wojskowej im. Marszałka Józefa Piłsudskiego.

Organizatorami wydarzenia są Zamek Królewski w Warszawie oraz Centralna Biblioteka Wojskowa im. Marszałka Józefa Piłsudskiego.

Wystawa realizowana jest w ramach projektu: Zamkowa Kolumna Samochodowa Prezydentów Rzeczypospolitej Polskiej 1922–1939.

Dofinansowano ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego w ramach Wieloletniego Programu Rządowego „Niepodległa” na lata 2017–2022.

Source URL: <https://palac-pod-blacha.zamek-krolewski.pl/node/1457>